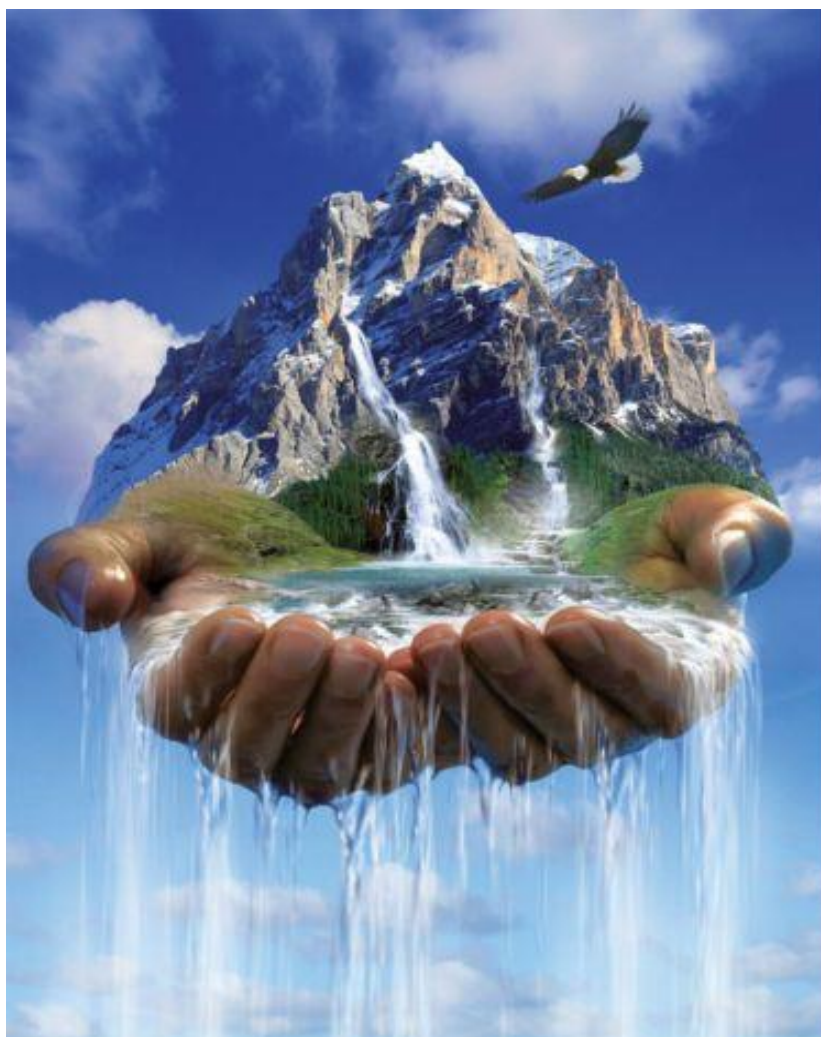

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

19 березня 2025 р

м. Київ

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професор.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професор;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцент;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професор;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2025. – 298 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) відображено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: вплив довкілля на здоров'я людини, профілактику й лікування захворювань, епідеміологічні виклики, безпеку харчових продуктів, умови праці та медичного забезпечення у воєнних умовах. Основний акцент – міждисциплінарні зв'язки екології й профілактичної медицини, що має на меті: гармонізувати науково-дослідну діяльність у межах «Єдиного здоров'я» з політиками ЄС, готувати фахівців і сприяти післявоєнному відновленню України.

УДК _613+574]:061.3

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове

Оргкомітет конференції вважав за доцільне залишити авторські тексти без змін

© НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О.Богомольця

адміністративної та кримінальної відповідальності осіб, що приймають участь у фальсифікації меду; визначення показників якості та безпечності меду.

Щорічне створення баз даних показників якості та властивостей меду для кожного ареалу, району, регіону. Комплексний математичний аналіз отриманих даних дозволяє встановити походження меду і його відповідність натуральному меду. Недоліками цього методу є викривлення результатів в районах з великою кількістю фальсифікованих зразків та можливість отримання результатів лише після накопичення даних про більшість зразків зібраних з певного виду рослин в поточному сезоні.

Генетичне дослідження меду дозволяє визначити відповідність фрагментів ДНК джерелам походження меду. Так, китайська компанія постачала до Австрії мед, що містив ДНК двох видів рослин – ялини і кукурудзи та не відповідав за своїми органолептичними та фізико-хімічними властивостями ялиновому меду. ДНК кукурудзи потрапила в мед через згодовування бджолам кукурудзяного сиропу. Мед виявився фальсифікованим.

Проблема оцінки якості і безпечності меду потребує комплексного підходу та подальших наукових досліджень.

АНАЛІЗ СИСТЕМИ РЕАГУВАННЯ ЛАБОРАТОРНОГО ПЕРСОНАЛУ НА НАЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

Мельник В. Г.

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Актуальність. В забезпеченні біологічного моніторингу під час надзвичайних ситуацій важливу роль покладено на лабораторний персонал, який відіграє роль в дотриманні принципів біобезпеки, з метою дотримання безпечності для здоров'я людини тварини та навколишнього середовища, що відповідає вимогам концепції «Єдиного здоров'я». З огляду на це, наше дослідження полягає в оцінці механізму реагування персоналу об'єктів

підвищеної біологічної небезпеки при виникненні надзвичайних ситуацій та ефективності виконання планів біозахисту.

Матеріали та методи. Для дослідження був обраний анкетно-опитувальний метод збору інформації від працівників лабораторій. Для статистичного аналізу використано ранговий коефіцієнт кореляції Спірмена.

Результати. При проведенні кореляційного аналізу в лабораторіях, яких передбачені детальні сценарії реагування на надзвичайні ситуації відмічається позитивна кореляція з механізмом оцінки та подальшими діями в системі реагування на інциденти та надзвичайні ситуації в закладі ($r = 0.451$, $p < 0.001$). Крім того, позитивна кореляція відмічається між використанням сценаріїв з біо захищенності та тим хто входить в службу реагування на інциденти в лабораторії у разі НС ($r = 0.422$, $p < 0.001$) Це вказує на те, що відпрацювання реалістичних тренувань дозволить краще налагодити механізм оцінки ризиків та мати чіткі плани дій, при залученні відповідних фахівців до служби екстреного реагування.

Неменш важливе є те, що між частотою навчань біо захищенності та включенням сценаріїв біо захищенності до планів реагування наявний слабший але позитивний кореляційний зв'язок ($r = 0.386$, $p < 0.001$), також позитивний зв'язок зберігається і з процесом оцінки інцидентів та прийняттям рішень, щодо реагування. Отже, це свідчить про те, що навчання проводяться без інтегрованого підходу та не є достатньо систематичними.

Висновки. З усього вище сказаного можна зробити висновок, що системність у плануванні, щодо реагування на надзвичайні ситуації, а саме чіткі адаптовані до нових загроз алгоритми дій, які регулярно тестуються через навчання персоналу дозволять підвищити ефективність реагування на надзвичайні ситуації. Варто додати, що важливість підготовки персоналу та забезпечення чіткої координації дії та обов'язків серед працівників лабораторій та службами екстреного реагування на надзвичайні ситуації, дозволить синергічно працювати в умовах надзвичайних ситуацій. Також варто додати, для забезпечення достатнього рівня підготовки персоналу до надзвичайних ситуацій,

потрібно впроваджувати постійно оновлюючі реалістичні кейси відповідних тренінгів. Впровадження цих заходів сприятиме підвищенню стійкості лабораторій до надзвичайних ситуацій та зменшенню ризиків для всіх сфер «Єдиного здоров'я».

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТАМИ МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ В НАВЧАННІ ТА МОДЕЛЮВАННІ ХАРЧУВАННЯ

Мельниченко О.І., Кузьмінська О.В.

Національний медичний університет імені О.О.Богомольця

Актуальність. Штучний інтелект (ШІ) стрімко впроваджується в усі сфери життя, і його вплив на суспільство стає дедалі помітнішим. Він здатний швидко адаптуватися до сучасних умов і ставати ефективним інструментом у різних галузях, зокрема в освіті, медицині, харчовій промисловості.

Штучний інтелект у сфері харчування вже використовується для створення рецептів (як індивідуальних, так і для громадського харчування) в здоровому, дієтичному харчуванні; для друку кулінарних книг тощо. Наприклад, системи на базі ШІ, такі як Viome та Lumen аналізують різні показники здоров'я користувачів, після чого пропонують персоналізовані дієтичні рекомендації у вигляді плану харчування з врахуванням антропометричних даних, генетичних особливостей, особливостей метаболізму, рівня фізичної активності клієнта тощо. Завдяки ШІ споживач може отримати раціон, який мінімізує ризик алергічних реакцій. Вже існують продукти, смак яких був вигаданий ШІ. Широко впроваджується ШІ у сферу ресторанного бізнесу.

Мета. Дослідити рівень обізнаності та використання штучного інтелекту студентами медичних закладів України в повсякденному житті, в навчанні та в особистому харчуванні.

Матеріали і методи. Дослідження проводилося серед студентів восьми медичних університетів України різних курсів медичних факультетів.